

Janusz Hrybacz

nauczyciel, erudyta, człowiek wielu
pasji

oprac. Monika Markowska i Hanna Ciepiela,
Wojewódzki Ośrodek Metodyczny

Janusz Hrybacz, nauczyciel, kombatan, pionier miasta,
kolekcjoner, podróżnik.

Człowiek zachłanny na życie
– jak mówią o nim jego
przyjaciele

Urodził się w Wilnie 20 maja 1925 r.

Najbliższa rodzina Janusza Hrybacza

Dziadkowie Janusza Helena
Hrybacz z d. Stankiewicz
z mężem Władysławem
Hrybaczem (1898/1905?)

16.06.1924 Jan Hrybacz poślubia Zofię
Piekarską. Jan pozostaje w służbie
wojskowej aż do 1939 r. i bierze udział
w kampanii wrześniowej w stopniu
ogniomistrza

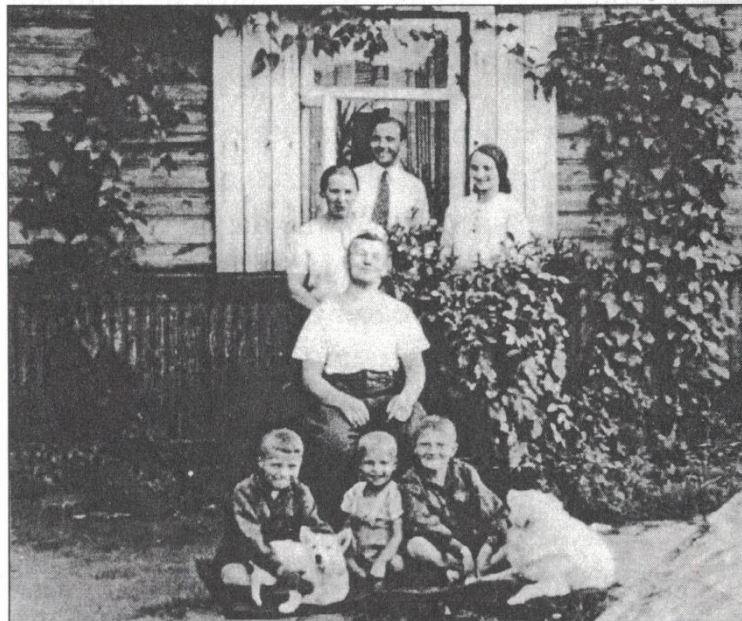

Jan Hrybacz z żoną Zofią – rodzice
Janusza Hrybacza, lata 20-te

Razem z rodzicami: Józefem i Marią oraz trojgiem rodzeństwa mieszkał w Wilnie przy ulicy Metropolitalnej 3 w trzypokojowym mieszkaniu na pierwszym piętrze. W książce „Los wilnianina w XX wieku” napisał:

„Dzisiaj dom ten już nie istnieje, ale brama wejściowa do podwórza i okalające zabudowania przetrwały. Kiedy oprowadzam moich rodaków przybyłych z Gorzowa, zaraz po zwiedzeniu kościołów oo. Bernardynów (...) zatrzymuję się przy ulicy św. Anny 2, wskazuję ten dom jako jedno z licznych miejsc zamieszkania Józefa Piłsudskiego w Wilnie, równocześnie z dumą informuję, że tu mieściło się wspaniałe przedszkole, do którego uczęszczaliśmy z moim bratem Jerzym. Żartobliwie dodaję: najwyższy czas, aby ten fakt został odnotowany tablicą pamiątkową”

Rodzina Hrybaczów
przy ulicy Plutonowej 8,
gdzie mieszkali od 1932 r.

Wilno, 1934 r. ul. Plutonowa - rodzina Hrybaczów: siedzi Jan Hrybacz, nad nim stoi jego żona Zofia, obok - jej kuzynka Jadzia, w oknie jej mąż Ziutek. Siedzą na ziemi od prawej Janusz (autor wspomnień) z psem Szemkiem, jego bracia Mirek i Jerzy z psem Reksiem

Janusz Hrybacz z rodzicami, 1929

Janusz Hrybacz z rodzicami, Wilno, 1931

Szkolne lata

- Szkoła Ćwiczeń przy Państwowym Seminarium Męskim im. Tomasza Zana
- Szkoła Ćwiczeń przy Państwowym Seminarium Żeńskim im. Królowej Jadwigi
- II Państwowe Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta

Legitymacja szkolna, 1937

Legitymacja szkolna
V Wileńskiego Gimnazjum dla
Chłopców, data wystawienia 1940

**3 Drużyna Wileńska Harcerzy
im. Księcia Witolda, Wilno, 1934**

Lata wojny

Oddział AK Okręgu Wileńskiego, 1940.
W środku Janusz Hrybacz
- pseudonim Zawisza.

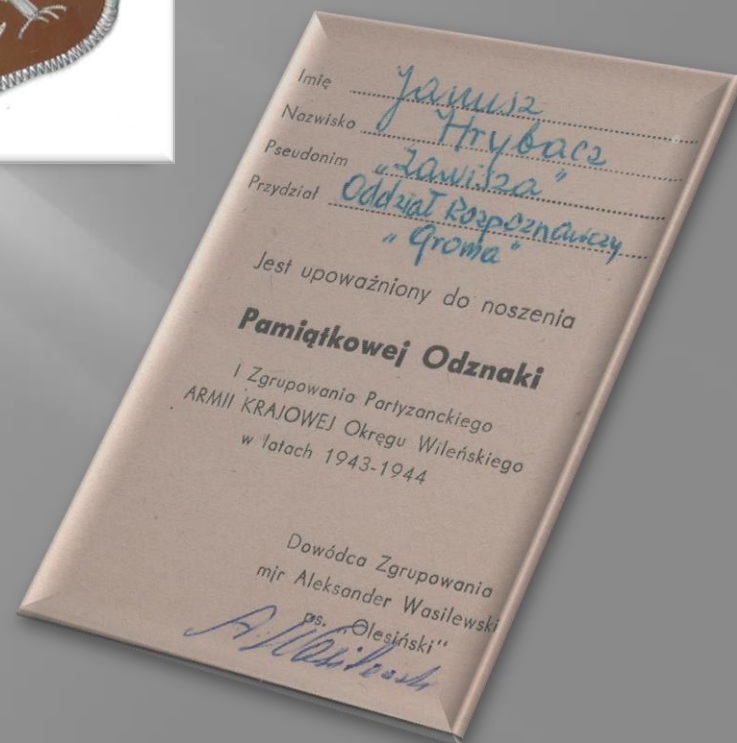
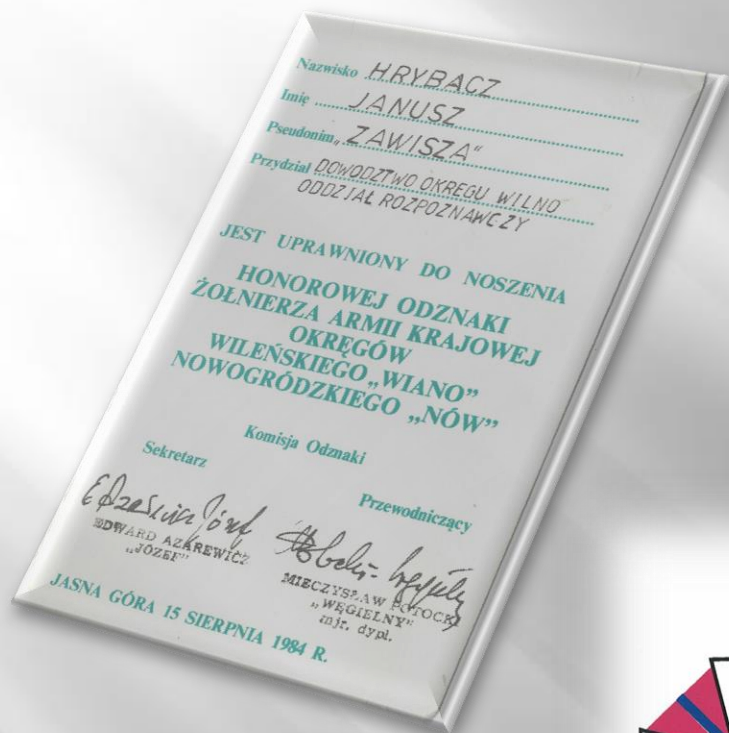

Malejcha, czerwiec 1945 r. I roboczy batalion 361 zapasowego pułku piechoty Armii Czerwonej. Pierwszy w pierwszym rzędzie od prawej (najmłodszy) Janusz Hrybacz

Marzec 1944. Grupa pracowników – uczniów HKP na Kursie na „Holenderni”. Trzeci od lewej siedzi najniżej - J. Hrybacz. Ciekawostka: napis w jęz. niemieckim, polskim i litewskim

I Zgrupowanie Partyzanckie Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego. Oddział Rozpoznawczy Komendanta Okręgowego

Okres powojenny

W styczniu 1946 roku z transportem wileńskich akowców po powrocie z obozu (1944-1946) w Miednikach podległego zarządowi ds. jeńców wojskowych i internowanych (GUPWI) Janusz Hrybacz przyjechał do Gorzowa. Odnalazł rodzinę, tak wspominał ten dzień

„Ludzie wychodzili z mszy w katedrze. Zobaczyłem wśród nich mamę. Ja z kolegą Wackiem byliśmy w węgierskich mundurach i ona na początku się przestraszyła.

W końcu rozpoznała mego przyjaciela i spytała „Wacek, a gdzie Janusz?”

Stałem obok i mówię do niej

„Mamo to przecież ja” ...

MINISTERSTWO BEZPIECZEŃSTWA
PUBLICZNEGO

824
pck
18.5.46

Ob. Henryk Janusz
syn Jan ur. 10-V-1925 w Wilno

został na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego zwolniony i udaje się do miejsca
stałego zamieszkania w Szczecinie

Warszawa, dn. 13 czerwca 1946 r.

Sekretariat
Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego
Morawski

5000 IX/45 Dep. W. i O

[illegible]

Powojenna edukacja

- Liceum Handlowe w Gorzowie Wlkp., 1948
- Akademia Handlowa w Szczecinie, 1949
- Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Poznaniu, 1955
- Szkoła szybowcowa w Zielonej Górze, 1958
- Studium Zaoczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym kierunku Pedagogika w Poznaniu, 1973
- Podyplomowe Studium Specjalistów dla Krajów Rozwijających się o specjalizacji afrykanistyka w Warszawie, 1979

Koledzy ze szkolnej ławy

Janusz i Jerzy (w środku), lata 40-te

Janusz i Jerzy przed budynkiem
obecnego Zespołu Szkół
Ekonomicznych w Gorzowie

Klasa maturalna Liceum
Handlowego w Gorzowie,
1947-1948 (Janusz i Jerzy)

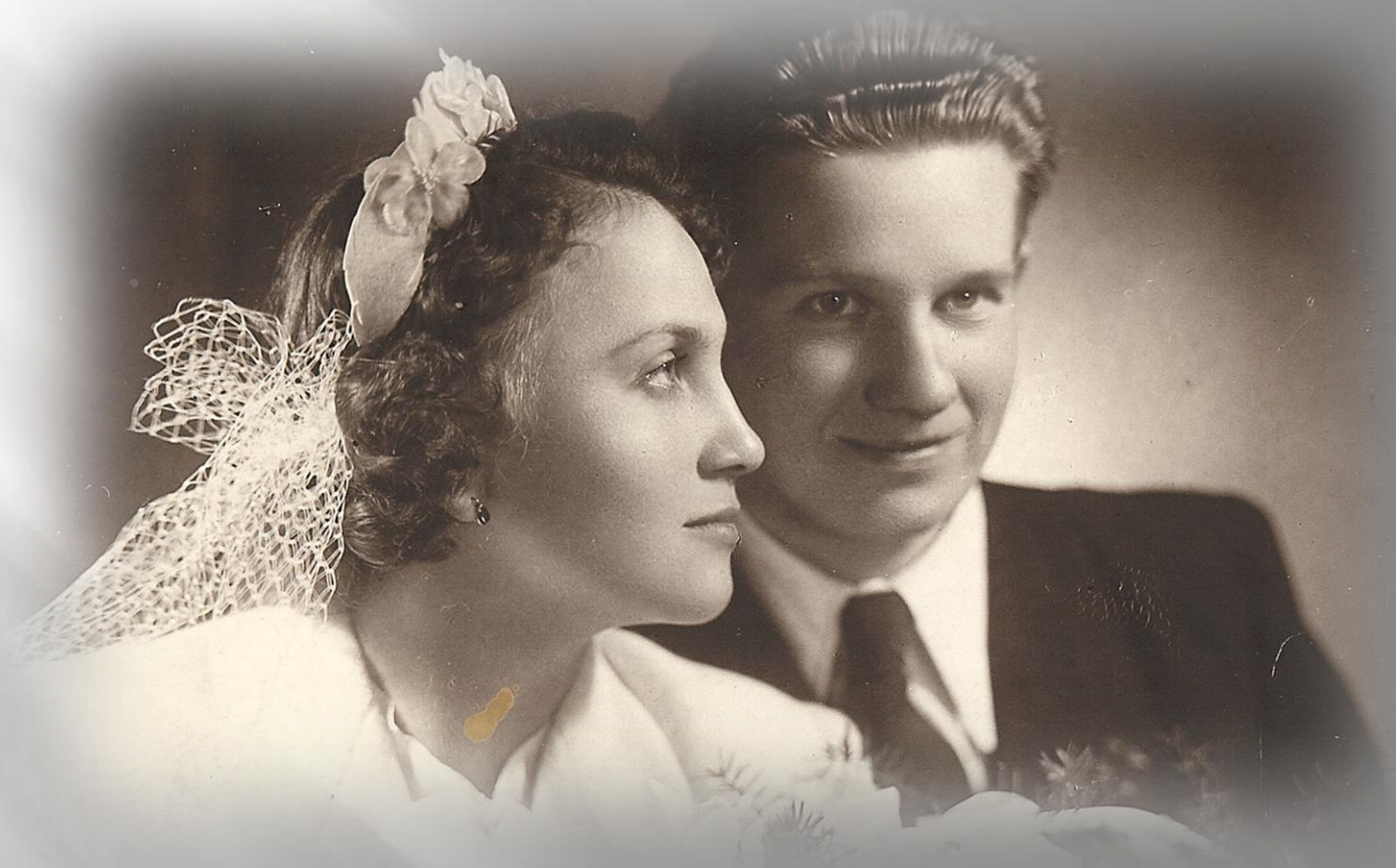

Klasa szkolna

Pierwsi absolwenci Liceum
Handlowego, Gorzów, 1948

W Sylwestra 1950 roku ożenił się z Lidią Białorucką.
Mieli troje dzieci: Zofię, Jerzego i Stanisława

Kariera zawodowa

- Przez rok pracował w Urzędzie Repatriacyjnym, został sekretarzem w biurze Zrzeszenia Kupców Polskich
- Od 1952 do 1975 roku pracował jako nauczyciel w Technikum Finansowym, obecnie Zespole Szkół Ekonomicznych
- Po przepracowaniu 23 lat w szkole Janusz Hrybacz został wizytatorem szkół średnich w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Gorzowie
- W 1987 roku przeszedł na emeryturę, ale jeszcze przez trzy lata wykładał przedmioty zawodowe w Zespole Szkół Gastronomicznych

**Grono pedagogiczne Liceum
Handlowego, Gorzów,
lata 50-te (Jerzy i Janusz)**

**Technikum Ekonomiczne,
Gorzów, lata 60-te**

Tak wspomina go Weronika Kurjanowicz, polonistka, która w tym samym czasie rozpoczynała pracę w szkole.

- Był człowiekiem emocjonalnym, energicznym, szczerym o bardzo rozległych zainteresowaniach. Ciągle coś dla siebie odkrywał. Sam nauczył się języka angielskiego, był filatelistą, potem zainteresowały go monety i medale, szczególnie polskie

Pasje, hobby

POLSKI
ZWIĄZEK
FILATELISTÓW

SWIATOWA WYSTAWA FILATELISTYCZNA
POD PATRONATEM F.I.P.
EXPOSITION PHILATELIQUE MONDIALE
SOUS LE PATRONAGE DE LA FÉDÉRATION
INTERNATIONALE DE PHILATÉLIE

Sekretariat
Poznań - Pałac Kultury
Czerwonej Armii 80/82
Telefon: 529-99
Adres telegraficzny: PolskaFil-Poznań
Adres dla korespondencji:
Poznań 9, skrytka pocztowa 6
Konto bankowe: P.K.O. Poznań I O/M 5-9-122

Poznań, dnia 15 grudnia 1973 r.

Kol.
Janusz H r y b a c z
ul. Sikorskiego 141/4

G O R Z Ń W Wlkp

Komitet Organizacyjny Światowej Wystawy Filatelistycznej
"POLSKA-73" składa Szanownemu Koledze bardzo serdeczne
podziękowanie za cenną współpracę przy organizowaniu wystawy.

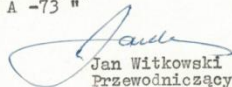
Szczególnie wdzięczni jesteśmy działaczom Polskiego Związku
Filatelistów z całej Polski, którzy bezinteresownie pomagali
przy najbardziej terminowych, odpowiedzialnych i trudnych
pracach, związanych z montażem i demontażem ekspozycji.

Za ten wielki społeczny trud należą się Szanownemu Koledze
słowa najwyższego uznania. Jako skromny symbol tego uznania
i wdzięczności przyjąć prosimy przekazany już Koledze
katalog wystawy "POLSKA-73" /z "czarnodrukiem"/ oraz
komplet filatelistycznych wydawnictw pamiątkowych wystawy.

Z filatelistycznymi pozdrowieniami i wyrazami głębokiego
szacunku

Za
Komitet Organizacyjny
" P O L S K A - 7 3 "

Zygmunt Rosiejka
Sekretarz

Jan Witkowski
Przewodniczący

Do wiadomości:
Zarząd Okręgu PZF w Gorzowie

JOHN L. HOWARD, M.Sc.
DIRECTOR OF EDUCATION

EXETER EDUCATION COMMITTEE

CITY EDUCATION OFFICES
33, ST. DAVID'S HILL
Tel. 55435-6 EXETER

EXETER SUMMER VACATION COURSE

FOR OVERSEAS STUDENTS, 1968

This is to certify that

Mr. J. Hrybacz

attended the Course from 11 July to 1 August, 1968.

.....*B. J. Hke*.....
Group Tutor

.....*M. A. Rowland*.....
M.A. ROWLAND, B.A.
Director, Exeter Summer Vacation
Course, 1968.

Od 1936 r. należał do Wileńskiej Drużyny Harcerzy im. Księcia Witolda w Wilnie

Wypełnić pisemnie maszynowym

Wniosek o nadanie Krzyża Niezlomnych Odnaczenia Stowarzyszenia Polskich Byłych Więźniów Politycznych

1. NAZWISKO H r y b a c z	2. IMIONA Janusz Kazimierz	3. Imię ojca Jan
5. Data urodzenia 20 maj 1928 r. dzień miesiąc rok	6. Miejscowość urodzenia W i l n o	4. Imię matki Z o f i a
7. Karalność sądowa nie karany		

9. Miejsce zameldowania na pobyt stały

66-400 Gorzów Wlkp ul.gen.Sikorskiego **141** **4**
Kod pocztowy i miejscowość zameldowania ulica nr domu nr lokalu

9. Uzasadnienie wniosku

Od 1936 r. należał do 3 Wileńskiej Drużyny Harcerzy im. Księcia Witolda w Wilnie, początkowo jako zuch, a następnie jako harcerz. W 1939 r. pomoc zmobilizowanym żołnierzom wojska polskiego w ramach dywizji druzyny. Od 1943 do 03.44 r. służył w "Szarych szeregach" (akcja zwiadowcza i kolportaż gazetek), od m-ca 03.44 do 19.07.44 - służba w Oddz. Rozpoznawczym Komendanta Okręgu Wileńskiego (oddział partyzancki) przed operacją "Ostra Brama Wileńskiego (oddział partyzancki) 19.07.44, osadzony w obozie awans na st. uż. Udział w operacji "Ostra Brama (6-13.07.44) Rozbrojony przez wojska sowieckie 19.07.44, osadzony w obozie internowania w Miednikach, przewieziony do Kaługi, wcielony do 361 zap. pułku piechoty Armii Czerwonej, po odmowie złożenia sowieckiej przysięgi skierowany do pracy przy wyrębie lasów pod Moskwą. Po powrocie do kraju 19.01.46 należał do 16 Druż. Harcerskiej w Gorzowie Wlkp do czasu rozwiązania ZHP. W 1957 r. ponownie w ZHP jako instruktor przy Komendzie Hufca ZHP w Gorzowie Wlkp W 1961 r. rezygnuje z pracy w ZHP ze względów ideologicznych i zmiany charakteru harcerstwa (ateizacja, podporządkowanie organizacji władzom partyjnym).

10. Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek

PRZEWODNICZĄCY
Okręgowej Komisji Harcerskiej
Janusz Hucak
Przewodniczący
Przewodniczący
Przewodniczący

Data

11. Opinia Kapituły

podpis

Data

	Dh/na H r y b a c z nazwisko
	Janusz Kazimierz imię
	urodzony dn. 20 maja 1928 r.
	w. 8:120 pow.
jest instruktorem ZWIAZKU HARCERSTWA POLSKIEGO Posiada Krzyż Harcerski ser. XVIII L. 652 m. p. Strich podpis przełożonego Fiel. Gora miejscowość dn. 20.01. 1973 r.	

DZIŚ - JUTRO - POJUTRZE

Niezłomni
Tobie Ojczyźnie zawsze wierni

LEGITYMACJA

KRZYŻA NIEZŁOMNYCH

Był założycielem, a od 1966 do 1987 roku prezesem
gorzowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa
Numizmatycznego

H r y b a c z
Nazwisko
Janusz - Kazimierz
Imię
Gorzów Wlkp.
ul. Sikorskiego 141/4
zamieszkały
podpis członka
jest członkiem PTAIN w **Gorzowie Wlkp**
Oddziału PTAIN w: **Gorzowie Wlkp.**
Sekcji **Numizmatyczna**
od dnia **28.V.1966 r**
Sekretarz: *[Signature]*

Członkowie korzystają ze zniżki przy wstępie do muzeów na terenie całej Polski na podstawie Zarządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 10.VII.1970 (Mon. Polski z 10.VII.1970 r. poz. 185).

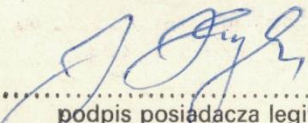
0382 rev. 101/79 . 8-20

Do dziś przy ołtarzu Najświętszej Marii Panny
w gorzowskiej katedrze wiszą podarowane przez niego
84 medale królewskie

Działal też w gorzowskim oddziale Polskiego Towarzystwa Historycznego. Prowadził działalność edukacyjną dla młodzieży, pisał artykuły, wygłaszał prelekcje

Od 1989 do 2001 roku był prezesem gorzowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej

Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Oddział w ..Gorzowie Wlkp.	 H r y b a c z nazwisko
Legitymacja nr 1	 Janusz - Kazimierz imiona
	 Jan - Zofia imiona rodziców
	 20 maja 1928 r. Wilno data i miejsce urodzenia
	 emerytowany nauczyciel zawód wykonywany
	Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Oddział w Gorzowie Wlkp. ul. gen. Sikorskiego 141/4 tel. 275-63 66-400 Gorzów Wlkp.
	 04.07.1990
..... podpis posiadacza legitymacji	 Data wystawienia Prezes

Zdjęcia z podróży organizowanych przez
Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej

Od 1989 roku należał do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Lubuski. Od 1993 roku był członkiem Komisji Historycznej Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej

Zjazd Światowego Związku
Żołnierzy AK - delegaci, 1997

Legitymacja Światowego
Związku Żołnierzy AK, 1992

Dokumentacja wojskowa

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Zarząd Główny

KWESTIONARIUSZ członka ŚŻŻ AK

1. Nazwisko: **H r y b a c z**

2. Imiona: **J a n u s z** **K a z i m i e r z**

3. Inne używane nazwiska (nazwisko panińskie):

Pseudonimy: **Z A W I S Z A**

Imiona rodziców: **J a n** **Z o f i a**

Nazwisko panińskie matki: **P i e k a r a k a**

4. Data i miejsce urodzenia: **20.05.1928** **W i l n o**

5. Adres stałego zamieszkania: **66-400 Gorzów Wlkp. ul. gen. Sikorskiego 141 m. 4**

6. Nr PESEL: **28052003673**

7. Nr dowodu osobistego, lub karty stałego pobytu (przez kogo i kiedy wydany):
Dow. os. AB - 4987025 - Prezydent m. Gorzowa Wlkp. dnia 04.01.1978 r.

8. Nr legitymacji członka ŚŻŻ AK: **036690** data wydania: **20.03.1994**
Kto wydał: **Okreg Wielkopolska - Poznan**

9. Nr zaświadczenia uprawnień kombatanckich: **2009115**
data wydania: **12.05.1993**

10. Okręg: **Lubuski w Gorzowie Wlkp.** **Koło: Borzów Wlkp.**
Środowisko: Żołnierzy Okręgu Wileńskiego

11. Okręg działania podczas wojny: **Wilno - "Wiano" - Wileńszczyzna**

Inspektorat Obwód

Rejon Placówka

Dywizja pułk batalion kompania

pluton 1-szy kawalerii Oddział partyzancki Oddział Rozpoznawczy Komendant:
Okręgu Wilno (OR KO)

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

ppor. nie podl. ob. sl. wojsk. **HRYPACZ Janusz s. Jana**

na stopień

PORUCZNIKA

z dniem **7 kwietnia 2004 roku**

SZEF
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO
w ZIELONEJ GÓRZE

plk Stanisław JODŁOWSKI

10.05.2004r.

(data)

PATENT Nr 32975

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że

.....**Pan. HRYBACZ JANUSZ**.....

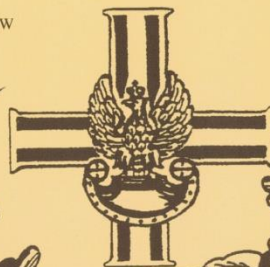
w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełnił żołnierską powinność
i uzyskał prawo do zaszczytnego tytułu:

*Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny*

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Haym

Warszawa, 2001 r.

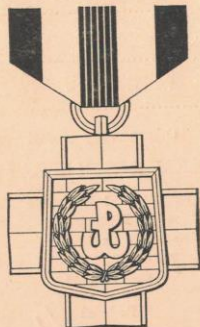

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Przybył

BOG HONOR OJCZYŻNA

LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ

Nr. 3358

RZECZPOSPOLITA POLSKA

LEGITYMACJA

ŻOŁNIERZA AK
AKCJA BURZA

Nr...I./33./50

ŚWIATOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA
PODOKRĘG GORZÓW WLKP.

LEGITYMACJA

Nr 9 / 313

Nazwisko H R Y B A C Z

Imię Janusz

Pseudonim " Zawisza "

ŻOŁNIERZ ARMII KRAJOWEJ

w jednostce Okręg Wilno

Przydział Oddz.Part.OR KO
Por. "Groma"

Szef Sztabu
PODOKRĘGU

Komendant
PODOKRĘGU

SEKRETARZ PRZES

A. Lesińska

J. Karzeniowski

Gorzów Wlkp.

4 maja 1990

Kol. Januszowi Hrybaczowi

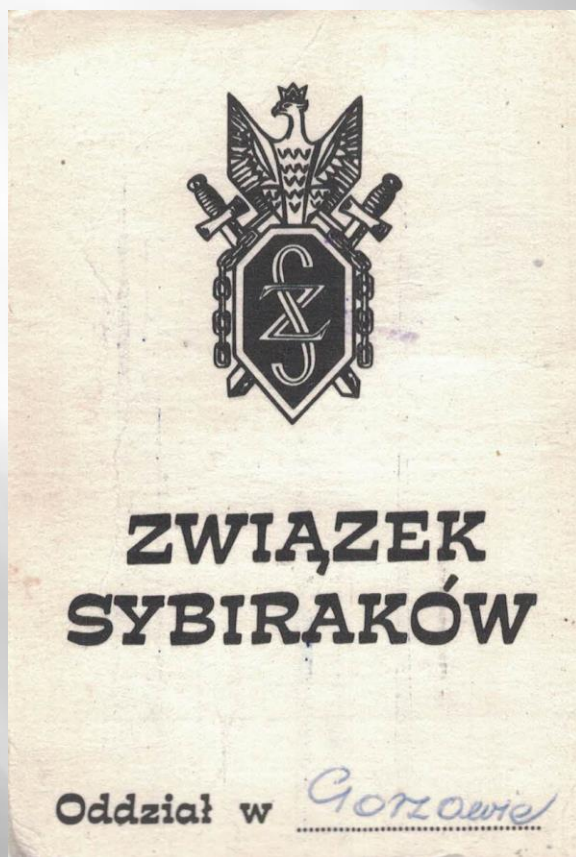
Nr leg. ŚZZAK 36690 wyd. dn. 20.03.1992r

Została przyznana
Odznaka - Wyróżnienie
Nr 1847

„Za wkład pracy społecznej
w Światowym Związku Żołnierzy AK
poświęconej etosowi Armii Krajowej”

W-wa, dn. 18.11.1999r Prezes ŚZZAK

Od 1989 r. był współzałożycielem i członkiem Związku Sybiraków Oddział w Gorzowie Wlkp.

Kolejną wielką pasją ojca była historia Wilna, to było jego ukochane miasto. Bardzo często jeździł do Wilna. Był tam po wojnie ponad 30 razy. Każdą swą podróż szczegółowo dokumentował - mówi jego syn Jerzy

W latach 70 udało mu się też na statku towarowym opłynąć Afrykę. To była jego podróż życia – mówi syn Jerzy

Interesował się lotnictwem

Często jak chodziliśmy na spacery patrzył w niebo i mówił „Popatrz na te culumbusy, to byłoby noszenie” ... Ale ojciec poniekąd spełnił swoje marzenia o lataniu, bo skończył szkołę szybowcową i latał na szybowcach – wspomina syn

Szkółka modelarska,
Wilno, ok. 1932

Był inicjatorem lotnictwa harcerskiego. W 1958 roku zorganizował I Ogólnopolski Obóz Szybowcowy w Strzebielinie. Organizował też wiele innych obozów harcerskich, na niektóre z nich zabierał syna

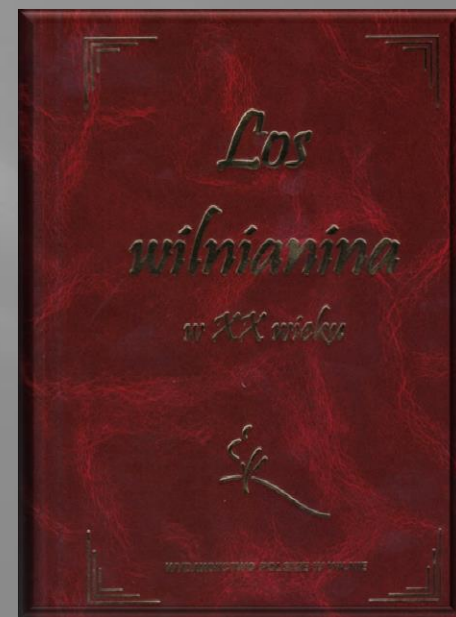
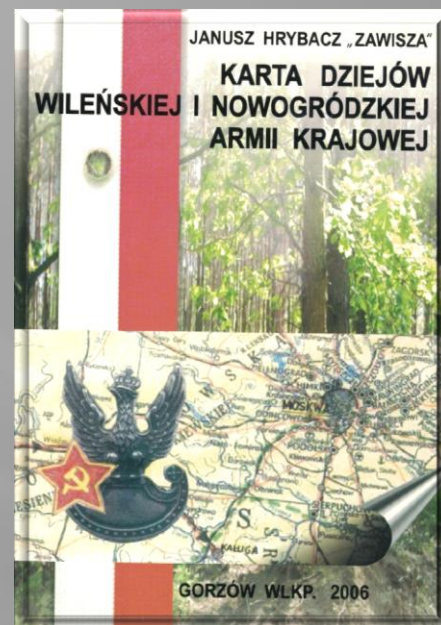
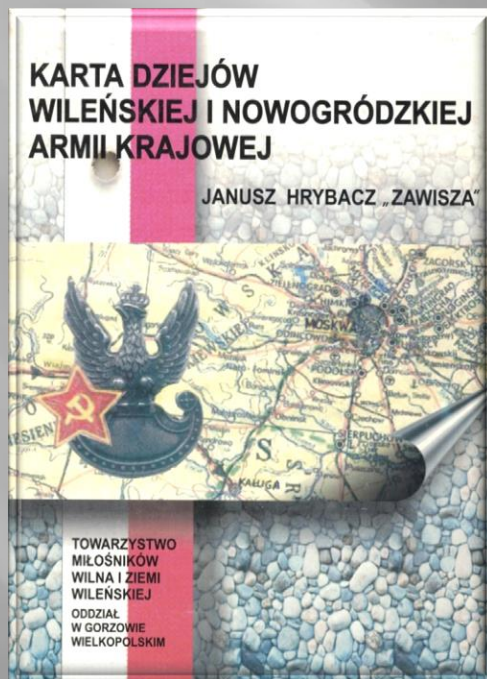

Legitymacja członkowska
Aeroklubu PRL, 1959

Legitymacja członkowska Ligi
Lotniczej, 1948

Autor książek i artykułów

Janusz Hrybacz podczas prezentacji
swojej książki

Medale i odznaczenia

- Krzyż Partyzancki - 1959
- Medal Zwycięstwa i Wolności - 1959
- Odznakę Grunwaldzką - 1960
- Krzyż Armii Krajowej - 1968
- Złoty Krzyż Zasługi - 1974
- Odznakę za zasługi dla województwa gorzowskiego - 1976
- Odznakę zasłużonego działacza kultury - 1976
- Odznakę honorową miasta Gorzowa - 1978
- Medal KEN - 1978
- Medal zasłużonego dla Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego - 1977
- Medal za zasługi dla obronności kraju - 1980
- Odznakę Syna Pułku - 1981
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski - 1984
- Odznakę Weterana Walk o Niepodległość - 1995
- Krzyż Zesłańców Sybiru - 2005
- Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski - 2007

Do ostatnich lat życia był bardzo aktywny i głodny wiedzy. - *Nauczyłem go obsługi komputera, umiał zrobić wszystko – mówi syn. – Pisał, wklejał zdjęcia, wypowiadał się na forach historycznych. Pewnie dyskutanci się dziwili, gdy przedstawiał się jako osiemdziesięciolatek...*

Zmarł 4 września 2009 r.

Miał 84 lata

